

Auditcommissie

(17553\.....)

Verslag

Datum : maandag 16 februari 2015
Tijd : 19.30 uur
Plaats : raadzaal gemeentehuis Neerijnen

Aanwezig : heer ing. A. van Gellicum (raadslid CDA), de heer G.J. van Weelden (raadslid SGP), de heer E.H.M.P. Cartigny (burgercommissielid GBN), de heer A.H. van Wijk (raadslid VVD), de heer H. de Jong (burgercommissielid PvdA), de heer J. Andriesse (wethouder), de heer M.C.J.M. Bekker RA (Deloitte), mevrouw A.C.M. Vroom MSc. (Deloitte), de heer P. van Son (beleidsmedewerker financiën), mevrouw I. van Ierssel (beleidsmedewerker financiën) en de heer K.G. Steenbergen (raadsgriffier).

Afwezig : de heer H. Mulder (raadslid SGP) en de heer drs. E.J. van Tellingen (raadslid VN).

Nr.	Omschrijving agendapunt
1.	Opening en aanwijzing (plv) voorzitter commissie
<i>Besluit</i>	<p>De raadsgriffier opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom. Er is een bericht van verhindering binnengekomen van de heer Mulder (SGP) en de heer Van Tellingen (VN). De heer Bekker en mevrouw Vroom (Deloitte) zullen vanaf agendapunt 4 deelnemen aan de vergadering.</p> <p>Conform de agenda, is het de bedoeling om een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan te wijzen uit de raadsleden die zitting hebben in deze commissie. <i>Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de Auditcommissie om de heer A.H. van Wijk (raadslid VVD) aan te wijzen als voorzitter van deze commissie en de heer ing. A. van Gellicum (raadslid CDA) als plaatsvervangend voorzitter.</i></p> <p>De raadsgriffier draagt (figuurlijk) de voorzittershamer over aan de zojuist aangewezen commissievoorzitter.</p>
2.	Vaststelling agenda
	<i>De agenda is ongewijzigd vastgesteld.</i>
3.	Vaststelling verslag vorige Auditcommissie
<i>Besluit</i>	<i>Het verslag van 11 december 2014 wordt ongewijzigd vastgesteld.</i>
4.	Bespreking Boardletter 2014 (interim controle jaarrekening 2014)
	<p>De voorzitter heet de heer Bekker en mevrouw Vroom van harte welkom. Zij zullen aanwezig zijn bij de bespreking van de agendapunten 4 en 5.</p> <p>De heer Bekker geeft aan dat het vooraf niet helemaal duidelijk was dat er naast de</p>

Auditcommissie

Managementletter ook nog een aparte Boardletter moest komen. Zodra zij daarvan in kennis zijn gesteld hebben zij naast de Managementletter (voor het college) ook nog een Boardletter (voor de raad) geschreven. Waarvoor excuses!

De Boardletter beschrijft de bevindingen uit de tussentijdse controle op de bedrijfsprocessen, de werkelijke controle vindt plaats bij de jaarrekeningcontrole. Er is het afgelopen jaar nogal wat veranderd, de controle is nu scherper dan voorheen en stelt hogere eisen aan de bedrijfsvoering. Uit de boardletter zou anders kunnen worden geconcludeerd, maar in Neerijnen is niets bijzonders aan de hand. Het instrumentarium is ten opzichte van vorig jaar niet achteruit gegaan, maar de lat waartegen wij het instrumentarium nu afzetten ligt hoger. De uiteindelijk getrokken conclusies die genoemd zijn in de Boardletter zijn gelijk aan die, die vermeld staan in de Managementletter.

De 3 decentralisaties, ombuigingen en versterkte controle leggen een extra last op de ambtelijke organisatie en beschikbare capaciteit. Daarbij geteld de kwetsbaarheid door ziekte heeft een behoorlijke impact op een kleine organisatie. Desondanks wordt door de organisatie positief geanticipeerd op de opmerkingen, maar door de beperkte capaciteit zitten daar dus grenzen aan. Omdat de verbijzonderde interne controle bij uw gemeente (net als bij de meeste andere gemeenten) niet volledig voldoet aan de eisen zoals nu gesteld in de controlestandaard 610, kunnen wij niet langer gebruik maken van deze werkzaamheden. Dat wil overigens niet zeggen dat de verbijzonderde interne controle geen nut meer heeft. Wij identificeren drie belangrijke aandachtsgebieden voor uw gemeente, te weten: gevolgen van de maatschappelijke visie op "audit quality", de aanscherping van controls en de uitrol van de 3 decentralisaties. Vooral de laatste is een lastig complexiteit met veel risico's.

Kort de overige bevindingen:

- onvoldoende functiescheidingen mogelijk
- inzoomen op de betalingsorganisatie (interne controle maatregelen)
- geautomatiseerde controles (IT-audit) volgens versterkte richtlijnen, daar kan een accountant niet omheen
- fraude-risico-analyse
- toepassing van de 6-W-vragen

Neerijnen functioneert in een uitdagende omgeving, daarom gevoelige processen goed regelen.

De heer **Van Gellicum** vraagt naar de laatste 2 bullits op pagina 10.

De heer **Bekker** geeft aan dat de bullits gaan over de belangrijkste zaken waar je als gemeenteraad over geïnformeerd wilt worden. Daarbij kijken we ook, of zaken die efficiënt zijn gedaan ook effectief zijn. Voorbeeld: de 3 decentralisaties is een belangrijke ontwikkeling voor gemeenten, waar je graag de vinger aan de pols houdt. De heer **Van Gellicum** vraagt wat daarbij dan de informatie frequentie zou moeten zijn.

De heer **Bekker** antwoordt dat, zoals het nu is 2 of 3x per jaar toereikend is.

De heer **Van Gellicum** zegt op pagina 11 te lezen over memoriaalboekingen. Wat wordt daarmee bedoelt?

De heer **Bekker** geeft aan dat dit een ander woord is voor doorschrijfboekhouding. Mevrouw **Vroom** vult aan dat dit boekingen betreft die intern worden doorgeboekt, zonder dat daarop controle wordt uitgevoerd.

Auditcommissie

De heer **Bekker** legt uit dat hier geen proces onder ligt. Het zijn dus bijvoorbeeld correctieboekingen van de ene naar de andere post. Zonder controle kan dat fraude in de hand werken. Daarom hebben we daar ook extra toezicht op als accountant. De heer **Van Weelden** leest dat hierin al stappen zijn gezet. Welke zijn dat dan? Mevrouw **Van Ierssel** antwoordt dat in 2015 alle interne boekingen duidelijker worden onderbouwd. Daarbij wijst ze op bijvoorbeeld 3 pagina's verkeerde jaarboekingen.

De heer **Van Son** vult aan dat nu 2 personen binnen PCF die boekingen kunnen doen, maar er worden er meer voor bevoegd.

Mevrouw **Van Ierssel** geeft aan dat de functiescheiding onder druk staat. We zijn een klein team, dus kan niet zomaar iedereen elkaar vervangen. De vervanger heeft ook de kennis nodig!

De heer **Bekker** meldt dat je moet roeien met de riemen die beschikbaar zijn en daarmee trachten de risico's te minimaliseren.

Wethouder **Andriessse** vraagt voor zijn eigen beeldvorming, hoe lang dat goed blijft gaan met een kleine organisatie bij toenemende regeldruk.

De heer **Bekker** geeft toe dat het steeds ingewikkelder wordt, gemeenten moeten ook steeds meer moeite doen. De accountant daarop aansluitend moet ook steeds meer controle werkzaamheden verrichten om nog een verklaring af te kunnen geven. Hij moet daarvoor zaken kunnen vaststellen. Wordt de onzekerheid te groot, dan komt er geen goedkeurende verklaring meer. Dus als accountant verricht door de aanscherping van wet- en regelgeving steeds meer werkzaamheden gericht op interne beheersing. Het is de rol van de accountant om daarbij de urgentie van de aanbevelingen aan te geven.

Wethouder **Andriessse** vraagt of minder controle ook denkbaar is voor een kleinere gemeente.

De heer **Bekker** antwoordt dat de wet- en regelgeving voor iedereen gelijk is en alleen nog maar toeneemt. Denk daarbij aan de vennootschapsbelasting wat ook een grote operatie is. Aan de ene kant dus deregulering en aan de andere kant meer wet- en regelgeving van hogerhand opgelegd voor accountants om aan te houden. Nee, helaas dus niet minder controle mogelijk voor kleinere gemeenten.

De heer **Van Gellicum** verzoekt om een reële inschatting te geven, wat die extra regelegving aan kosten met zich meebrengt de komende periode.

De heer **Bekker** geeft aan dat we daar bij het volgende agendapunt nader op in zullen gaan.

De heer **De Jong** heeft gelezen dat de accountant niet meer kan steunen op de interne controle. Hij heeft echter 200% vertrouwen in het personeel bij het team PCF en vindt een dergelijke passage in het rapport een vrij negatieve klank afgeven naar de organisatie toe.

De heer **Bekker** reageert hierop, door te stellen dat Neerijnen het maximale doet wat binnen haar vermogen ligt. Het is absoluut niet bedoeld als diskwalificatie van het personeel. Maar de lat is hoger komen te liggen en daardoor is de interne controle niet meer toereikend voor het afgeven van de verklaring. Eigenlijk kan geen enkele gemeente meer voldoen. Het is dus niet als negatieve klank bedoeld, maar we hebben getracht daarmee wel helder te maken dat dit gewoon realiteit is. Dus hebben we de schouders eronder gezet en de werkzaamheden uitgevoerd die er door de accountant

Auditcommissie

<p>Afspraak</p>	<p>uitgevoerd moeten worden. De heer Cartigny vraagt wie dat eigenlijk bepaald, welke werkzaamheden er uitgevoerd moeten worden door een accountant. De heer Bekker verwijst naar de richtlijnen van de wet- en regelgeving en de toetsing door de AFM. Het afgelopen jaar zijn er 40 reviews gehouden bij de de 4 grotere accountantsbureaus en dat gaf een beeld dat het niet toereikend is. We werken op een afgegeven vergunning en dat kunnen ze intrekken. Dit jaar komen alle kleinere accountantsbureaus aan de beurt. <i>De voorzitter concludeert uit de discussie dat de boardletter voldoende duidelijkheid verschaft over de gehouden interne tussencontrole. Dat er voor meerdere processen nog een kwaliteitsslag te maken is en dat hiervoor aandacht is bij de ambtelijke organisatie.</i> <i>Hij zal in de raadadviescommissie Bestuur kort mededeling doen over de bespreking van de boardletter in de Auditcommissie!</i></p>
<p>5.</p>	<p>Bespreking Prijsaanbieding 2014 voor de controle 2014 door/met accountant en de consequenties daarvan in relatie tot de bepalingen uit het afgesloten contract</p>
	<p>De heer Van Wijk zegt verbaasd te zijn dat Deloitte deze verscherpte controles en de daarmee gepaard gaande kostenverhoging niet heeft zien aankomen. Zijns inziens vallen deze dan ook gewoon onder het bedrijfsrisico van de accountant en hij heeft het gevoel dat die laatste zijn bedrijfsrisico éézijdig afwend op de gemeenten. De heer Bekker geeft aan dat een weging van de consequenties aan de uiteindelijke verhoging ten grondslag ligt. Aan de voorkant is hij dan ook in gesprek gegaan met de gemeenten, over wat er aan zat te komen aan scherpere eisen, waar we het dan precies over hebben en hoe we het gaan oplossen. Samenhangende lasten en daarbij de kosten zo laag mogelijk trachten te houden. Meer werk brengt ook meer kosten met zich mee. Hierover is door hem vooraf helderheid verschaft naar het college en in een vervolgesprek met de gemeentesecretaris. Het is inderdaad een groot bedrag, zeker procentueel gezien, maar wel een reëel bedrag waarin we nog niet eens alle kosten doorberekenen. De impact van de verscherpte controlekosten is enorm, ook intern moet hij aanpassingen doen aan programma's en dergelijke waarvan hij de kosten ook niet kan doorberekenen aan de klant. De heer Van Gellicum gaat er van uit dat de discussie binnen de raad niet anders zal zijn als die er is gevoerd tussen de VNG en de accountants. Ook hij is van mening dat er sprake is van bedrijfsrisico. Dus hoe verdelen we dat risico? Is deze enorme verhoging binnen de reikwijdte van het afgesloten contract ook tevens de laatste? Nu globaal bekend is wat er nog meer aan zit te komen, voldoet deze éénmalige verhoging ook voor het nog komende restant aan wet- en regelgeving? De heer Bekker antwoordt dat het met deze verhoging, dus in de nu neergelegde prijs alle componenten zijn opgenomen, ook toekomstige. Ook voor een accountant heeft deze wijzigingen een enorme impact, die bij de aanbestedingsprocedure nog niet bekend waren. Hierop zullen we volgend jaar niet terugkomen. <i>De voorzitter concludeert, vanuit de voorbespreking door de commissieleden en de inbreng in deze commissie, dat we de éénmalige kostenverhoging accountant onder protest accepteren, maar dat dit gedurende de looptijd van het contract ook tevens de laatste verhoging is geweest (uitgezonderd de jaarlijkse prijsindexatie).</i></p>

Auditcommissie

<i>Afspraak</i>	<i>Hij zal dit in de raadadviescommissie Bestuur van 4 maart mededelen.</i>
6.	Wat verder ter tafel komt
	De heer Van Gellicum zegt dat deze Auditcommissie weer in het leven is geroepen op voordracht van de accountant. Wat verwacht de accountant er van? De heer Bekker vindt het een goede ontwikkeling dat de auditcommissie er is. In kleine setting praten over gevoelige onderwerpen. Iedereen kan daarin een actieve inbreng hebben, zo ook het college en de ambtelijke organisatie. Het behandelt onderwerpen die raken aan de bedrijfsvoering. Mogelijkheid om belangrijke zaken a-politiek met elkaar te bespreken en daarin de uitdaging vinden om het er inhoudelijk met elkaar over te hebben. Een college heeft soms ook niet alle mogelijkheden voor handen en kan dat ook aangeven. Dus breng maar onderwerpen in en plaats ze op de agenda! Wij zullen dan trachten om ook onze visie erop te geven en dat (mogelijk) onderbouwen met een powerpoint-presentatie.
<i>Toezegging en actie</i>	<i>Voor meer informatie over nut en noodzaak van een Auditcommissie verwijst hij naar de uitgave van Deloitte over van enkele jaren geleden. Hij zal deze nog eens digitaal aan de raadsgriffier zenden.</i>
<i>Afspraak</i>	<i>Het volgende overleg van de Auditcommissie, met daarin de bespreking van de bevindingen van de accountant met betrekking tot de jaarrekening 2014, is gepland op 11 juni 2015, aanvang 19.30 uur.</i>
7.	Rondvraag
	<i>Van de rondvraag is in deze vergadering geen gebruik gemaakt.</i>
8.	Sluiting
	De voorzitter sluit de vergadering om 21.25 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Auditcommissie van 11 juni 2015

De raadsgriffier,

De voorzitter,

K.G. Steenbergen

A.H. van Wijk